

Aki Ollikainen

Must muinasjutt

Loorkull liugleb Gattarisuo kohal. Kõrgelt taevast näeb ta suveöös kahte kõndijat, meest ja naist. Dees on väikest kasvu, vanemapoolne, tagapool astuv naine mehest kogukam. Dehel on käes väike nutsakas, midagi räpasesse pakkimispaberisse keeratut.

On südasuvi, päike annab veel valgust, ehkki on oma pale hetkeks ära peitnud. Võib-olla ta aimab, et peagi juhtub midagi, mida ta ei taha näha. Dees vaatab oma väikeste, torkiva pilguga silmadega taevasse, märkab punetava taevakaare taustal liuglevat kulli. Ta märkab kulli tiibu, nende asendit, sellele siiski pikemalt mõtlemata. Kui ta pilgu jälle taevast maha langetab, sööstab kull alla.

Paar jõuab allikale. Dees alustab palvega, mida naine püüab sõnu vahele jättes kaasa pomiseda.

„Deie Isa, kes sa oled taevas! Pühitsetud olgu sinu nimi. Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal...“ kuulutab mees selgel häälel ja avab samal ajal oma nutsakat.

„...Deie igapäevast leiba anna meile, tänapäev! Ja anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele! Ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast!“

Dees vakatab hetkeks. Ta paneb avatud nutsaka enda ette maha, võtab seljast kuue ning jalast kingad ja sokid. Ta käärib särki varrukad üles ja rullib püksisääred põlvedeni. Siis astub ta allikasse ja lausub samal ajal:

„Sest sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti. Aamen.“

Kusagil lähedal, kasepuu alumisel oksal istub mõrtsuka vaim. Dees ja naine seda ei näe, suvise varahommiku esimesed päikesekiired paistavad sellest läbi, see muutub linnuks, sööstab kiljatades läbi lehtede ja kaob enne lõplikku päikesetõusu.

Naine ehmatas linnu peale, ent mees on oma mõtetesse süvenenud. Ta kahlab sügavamale allikasse, püksisääred saavad juba märjaks, ehkki ta püüab neid aina ülespoole kiskuda. Ta on oma nutsakast midagi kaasa võtnud. See on maha lõigatud käelaba, ja nüüd liukab mees selle allika põhja. Dehe käe küljest langeb vette kivitolmu, mis laotub mahalõigatud käelaba kohal veepinnal loorina laiali.

Dees ajab selja sirgu ja vahib allika pinda. Pitsar on nüüd oma kohal.

„Sest kui teie andestate inimestele nende kuriteod, siis annab teie taevane isa ka teile andeks. Ainult siis, kui teie ei anna inimestele nende kuritegusid andeks, ei anna ka teie isa andeks teie kuritegusid,“ pomiseb mees oma palve lõpuni.

Dõlemad vahivad ainiti allika pinda. Naine on palve ajaks käed risti pannud. Nüüd tõstab ta siiski parema käe suu ette ja närib põidlal turritavat küünenahka.

Kui Jumal neid just praegu pilvepiirilt vaatab, paistavad nad kindlasti prussakatena Issanda alustassil. Aga võib-olla on Jumal just piinlikkust tundes oma pilgu Gattarisuost eemale pööranud.

Viimaks tuleb mees allikast välja. Ta paneb kingad jalga ja läheb sõnagi lausumata tagasi selles suunas, kust nad enne tulid, ja niisama vaikselt kõnnib naine tema järel.

Nende selja taga tuleb käelaba põhjamudast lahti ja hakkab aeglaselt veepinna poole hõljuma.

Valgus tantsitab tolmukübemeid, minu naer keerleb nende keskel. Istun isa süles, või leban, mu pea puhkab isa vasaku küünarnuki peal. Isal on habe aetud, aga ma näen tema lõual musti täppe, sealt kasvabki habe tagasi. Isal on vuntsid nagu linnutiivad.

„Issi, tee veel, et kull see lendab...”

Ma kihistan naerda ja jälgin isa käelaba, see on kull, kes liugleb üle mu näo, pöörab kaarega mu kõhu poole, ma panen käe kaitseks ette, naer katkeb hetkeks põnevusest, algab uuesti, kui kull pöörab tagasi taeva poole.

„Kull see lendab, liugleb seal, liugleb seal...” kordab isa.

Kas ta teeb pesa mu kõhu peale või kaenla alla? Ma näen aknast jääpurikat, selle otsas tilka, mis ootab kukkumist. Sellesse koguneb päikese valgus, tilk särab nagu ehe. On kevad, ma tunnen selle lõhna, tunnen, sest aken on jäänud praokile. Ma vaatan hõljuvat kullatolmu, kuulan õuest naabrilaste hääli. Mõtlen, kas minna ojasid ehitama, neile võiks panna papist veskeid, kui paluksin isal neid mulle teha. Aga praegu ma küll ei taha isa sülest üles tõusta.

Kull on minu märkamata laskunud, ta puhkab mu kõhu peal. Isa vaatab välja, kuhugi kaugele, kaugemale kui tehase majade õuelt näeb, kaugemale kui üle järve ja vastaskalda puude, tühjusse teisel pool aega.

„Issi, kull lendab,” nõuan mina.

Ja kull tõuseb uuesti tiivule, isa suunurkadesse tekib jälle naeratusevirve.

Kull tiirutab jälle taevas, mina jälgin isa kätt, selle liikumist, ja kihistan.

„Kull see lendab, liugleb seal, liugleb seal...”